

Womhaj Bóh!

Cyfrlo 41.
13. ott.

Lětnik 11.
1901.

Szerbiske njedželike łopjenka.

Wudawaju šo kóždy šobotu w Esmlerjez kniheziczejetni w Budyschinje a šu tam dostacž ja štwórtlětnu pichedplatu 40 np.

19. njedzela po šwjatej Trojizy.

Zaf. 5, 16.

Próštwu praweho wjele samože, hdyž je šprawnu.

Próštwu kóždeho pomozy potrebneho šo k Božemu wuchu pšcheczišceži a wolanje š hlubiny wón š hnady pšchijimuje; ale hdyž je cžlowjel wodacze hrěchow dostał a je Bože džeczo, ma wón po prawym pšchistup k Bohu. Modlitwa je klucž, kotryž je Bóh cžlowjekej šam do ruki dał, šo by šebi jeho wutrobu a š tym wšhitke pokłady Božeje hnady wotewrił. Praweho próštwu wjele samože. Wona nam najnušnišchi wšhitlich darow, Božeho ducha, pšchinješe. W nim nam Bóh roškwětlenje, wjchědu pokutu, wěru, wěstošć šboža a šwjeczenje dawa. Modlitwa lubošć k Bohu a šobucžlowješam šahori, roššchěrjenje a knjezenje šwětnych štarošćow šadzěwa, powětr š njebjeskeho raja dele pšchinješe a da Ješuwowemu woblicžu na naš šwěćicž. Modlitwa je lěkarštwu we wšhitkej nušy dušce.

Dobroproščenje je brón, kotruž we wšchěm a pšchi wšchěm wužiwamy, šchtož ja druhich cžinimy. Dobroproščenje šamjěntne wutrobny rošchštrje, želešne wrota wotewri a rječazny roslama. Dobroproščenje Božemu šlowu pucž pšchihotuje a šo se žanyimi šadzěwkami šadžerčecž njeda, kotrež kraje a rěče wucžinja. Praweho próštwu a dobroproščenje wjele samožetej, teho šmy šwědkojo. Njebyšchtej šo wonej wot pobožnych štaršchich a šmóšrow štakej a wot šhromadžijny šwjatnych, nihdy nje-

bychmy na pucžu žiwjenja byli, a někotryžkuliz šlaby je w tu šhwilu hišceže š dobroproščenjom džeržany, šo njepadnje a šo žyše nješhubi. Šdnyž šu žunu Bože pucže wjchě k kónzej došchle, budže šjawne, šo praweho próštwu wjele samože, ale jeno, hdyž je šprawnu. Šchto čže to rěćacž? Wny doměru do Božich šlubjenjow a poddacze pod jeho štajnje mudru radu, hdyž šo rjeknje: „Miz moja, ale tvoja wola šo štan,“ pola kóždeho šo modlažeho šchecžijana jako něšchto wohladamy, šchtož šo šamo rošymy. Šprawnu je próštwu, hdyž k njej dwojake pšchjindže: najprjedy bohabošošć. W modlitwje šo hrěšch-nik š prócha šemje k šwjatemu w njebjesach bliži. Šo modlerjez njedowoli, jeno tak hješ rošmyšljenja rěćecž abo jeno šo w šwojich šacžuwanjach pošběhnyč abo se šwojimi myšlemi tu a tam wokoło šbudžicž. Šawjata blištošć Boža dyrbi jeho myšle šwjecziž. Dale k šprawnej próštwje šlušcha, šo čžešch to, wo cžož prošyšch, tež woprawdže měč. Šuku na wutrobu, šchecžijjenje, našcha próštwu drje ma hušto došć prawe wopšchijecze, ale nam šprawnje wo to cžinicž njeje, šo bychmy to šawěšće dostali, wo cžož prošyšmy. Šdnyž je nam wo wumoženje š cžělnje nušy cžinicž, tehdy nječ temu tak je; ale hdyž prošyšmy wo to, šo by našcha wola byla wotwjafana a wumožena wot wšcheje kniežomnošće šemje, a našcha wutroba wot wšhitlich žadošćow a hrěšchnych lošchtow, a šo bychmy my napseljnjeni byli š mozami š wyšokošće, š prawym pošnacžom, se šwjatym duchom, je našcha próštwu tehdy šprawnu? čžemy my to woprawdže dostacž,

wobthowacz a siebi wazicz, hduz je nam Boh da? Njeje zadny, kiz njeby so saporjedzil ponizenja, hduz je Boh prostwu wo poniznojcz wuslyshchal, abo kiz njeby wot so wotpokasal wischelake czeske nadawki a trudne nashoujenja, hduz bymy tola wo prawe wodzenje proshyli? Wuzywamy pischezo wuproscheny dar swjateho Duchu prawje? — Tuto pomuczenje japoschtola Zakuba je jara wobkedzbowanja hodu. Wjele prostwow drje je, ale niz runje tak wjele sprawnych, teho dla tez niz tak wjele wuslyshchenjow, kiz by Boh nam po swojim slubjenju radu wobradzil.

O swerny Bozo, wucz na so modlicz w twojej bojojczij, je sprawniej wolu to bracz a khowacz, schtoz ty jako wuslyshchenje sticizich. Cziti na so tez w dobroproshenju swernych.

Za khroble proshu w Khrysta mjenje,
Kiz k twojej prawizy mje jastupi,
A budu wuslyshchany rjenje,
Schtoz proshu w duchu a we wernojczij.
O, wecznie derje mi a khwalba czi,
So darmo dasch mi tajke sbodznojczje.

Hamjen.

M. H.

Buczowanje po Bozim piiznje

abo

tajke mykle naderidzsch, Boze slowo czitaja.

Podawa swerny czitar „Bomhaj Boh-a“.

I. knihi Mojsajowe, 27. staw.

(Wotraczowanje.)

Cstaw dzjesche k swojemu nanej: Majch dha jeno jene pozohnowanje, moj nano? Dyrbju-li so tez Bohuzel po prawdze teho pozohnowanja sa pren narod wsdacz, dha majch tola sawecze hicheje nekajke, hduz tez knadnische pozohnowanje sa minje. Duz pozohnuj mje tez, moj nano! A posbelyny swój hloz a plafatsche tat trudnje, so chyzsche so nanej wutroba pufnycz.

Cstaw njemozesche dozpiecz, so by nan swoje smyhlenje pschemenik, hacz runjez je so te pylani prozowal. Wbn be to sazpjel, schtoz won netkole jejniaczny swontowneho wuzitta dla pyta. Taj je won inamjo hejchlerjow je japosdzenej pokutu; woni njeplafaja na swoje skutki, ale plafaja jejniaczny sezhwotow dla, ste skutki pschewodzazych.

A profetiski duch saja Saaka, Cstawoweho nana, s nowa a s tutym duchom wotewri so jemu tez Cstawowy pschichod; duz wotmolwi won a dzjesche k njemu: Slej, sa tebe je nedscho sthowane, schtoz ma poczahi je semskim zohnowanjom, twojemu bratrej wudzelenym; twoje wobudjenje budze hnydom pbdla slubjeneho kraja w tucznojczij tamnischeje stronj a w njebeskej rohy. Njejmjeschj tez tak bohate zné jako twój bratr w swojim kraju, dha smjeschj tola hicheje nadozsch, so smēja tez tebe sa Anjesoweho pozohnowaneho.

Se swojim mjeczom, saz je sa twoje dzimje a nakhroble wachnje pschihodne, kotrej mjes twojimi potomnikami hicheje do lubojczje na wdjnu rozrosceje, budzschj so tam ziwicz, a budzschj drje netko swojemu bratrej, so by so sjewjenje temu date tez stado, na czas hluiczj. Tola stanje so, so budzschj tez knjezicz a so jeho spichah s twojeje schije rostlemisch, pschetoz jeho zohnowanje je smuczene s tym, so je jebatke hredki natozowal, so by je dozpjel.

Edomitowje, Cstawowi potomnizy, mejachu swoje bydleichezo na Seirskich horach, wot juznych brjohow Mortweho morja hacz k brjoham Alanitschego moritschego salwa pschi Czernowenym morju. Wsche to horojta skalna krajina, na fewjerneje stronje nimale pusta; tola powischitlowaje je krajina hischeje dzenja plodna jemja, hdschj bechu nehdy tezjaze bydleicheza: wohebe je krajne hlowne mesto Sola (po herbku skala, posdzischj s mjenom Petra, wulke mesto, po kotrymz je Petrejista Arabia mjeno dostala) psches swoje wulotne rospadanji s romskich czasow wsche spodzjuwanje netczijichaj puczowarjow sbudzilo. Wokolo tutych rospadanlow hu dzenka hischeje ztne sahona a hadome sahrowy na horach. Suzna strona je pscheresana wot mnohich rcznischczow, nakhila so nahle k mje-

czorneje stronje a pschewodza wot Mortweho morja k polodnju pusti dol „Wady-el-Arabah; je to pokračowanje tamneje scherokeje a hlubokeje doliny, w kotrymz so potokuznaj Palastinskaj jehoraj — Mercom a Genesareth — Jordan a Mortwe morjo scherja. S ranju pschidzje krajina stonceznje do Arabiskeje pucziny. Blizschj so Czernowenemu morju, nakhadzschj niziche horki.

Kas tutych hor je zyle hinajschj hacz tamnych na nawjezorneje stronje pschi dole Arabah. Nawjezorne hory hu zyle puste a njeptodne; dale k ranju pak pada wjele deschczika, tam rojeze na horach wjele selow a traw, w nekotrych stronach hame schtomu. Tez w dolach a pschi rcznischczach rojeze wjele schtomow a kerkow; w naranichich stronach a we wyschichich stronach wota a hhyje so, a zné hu tam dobre. Semja ida so tamnej wokolo Hebrona swontownje jara podomna.

Tat dha njebesche krajina tak plodna jako slubjeny kraj; tola mozesche Saak wo njej tak prajicz: „Se semskich tucznojczow budze twoje wobudjenje a s njebeskeje rohy wot horjeka. Twoje wobudjenje budze tuk a roka, hduz spominajch na wulke arabiske bjeskoncezne pucziny tola wokolo.“ Tat blizschje so jeniusti dzel pschi pozohnowanju temu, schtoz besche so Zakubej dostalo.

Hduz bechu Edomizy wot spoczatka dotho po wschej swobodze živi byli, czehnjeschje Sawl pscheczimo nim dobywaczjy na wojnu a Dawid je jich porajul. Pod Salomonom drje spytachu so s nowa wuswobodzicz, tola podarmo. Woni wostachu poddanojo židowschego kralestwa hacz do Soramoweho czasa, hdschj so wuswobodzichu; tola Amazija je jich saho porajul, a tat wostachu woni židowizy wotroczy hicheje pod Urijahom a Sonathamom. Dalle pod Ahašom wuswobodzichu so zyle se židowskich kwallow. Sa czas babylonitschego jastwa a sa czas Mattabawow dobychu so do juznych židowskich krajow hacz do Hebronsteje stronj. Tu sa bydllichu so w krajnje, kotrejz bechu nehdy „juzny kraj“ narjetti; po nini rclasche tuta krajina netko Idumejska. Do jich prjedawschje hdscheje domizny sdbowachu so Abatejszy, nekajki arabiski narod. Abatejski kral je posdzischj na wojnu czahnyl pscheczimo Herodaischje Antipatej, dokelz be tuton jeho dzomku jastorezil.

Nehdže L. 127 do Khr. je jich drje Zan Syrtan s nowa pschemohl, jich do wobresanja nijewal a jich do židowschego kralestwa pschijal; ale runje to be s pschiczinu sa nowu hlawu, kotrejz Cstawowi potomnizy žnjachu; pschetoz woni satozichu posdzischj psches Antipatera a Herodaischa idumejsku kralowiku hwojbu na židowskim kraju, kotraj je so sderzela, doniz njeje židowste kralestwo so rosdrebito.

III. Schuczka 41—28, 5. Dokelz Cstaw pschi swojim huwjeje so s mordajsimi myhlemi sabera, mjezi Rebecka Zakuba, so by k jeje bratrej Labanej czeknyl; tez we wona Saaka dobycz, so won Zakuba s porucznojczju do Mesopotamiskeje posczete, so by hebi tam žonu shladač, a so jeho se swojim zohnowanjom na pucz posczete.

A Cstaw njeposna w tym, schtoz be so stalo, Božu wscheho-moznu ruku a njepohili so pod nju, ale hidzschje Zakuba pozohnowanja dla, s kotrymz besche jeho jeho nan pozohnowal; a dzjesche w swojej wutrobje: Storo czas pschidzje, so ma moj nan žakoliczicz, pschetoz ja chzu swojeho bratra Zakuba jatice.

Tez w tutym Cstawowym rostkobjenju potaja so jeho pschinarodzjena dobrocziwoscz; won swoje wjezjenje hnydom do skutka nještaji, ale pscheradzi je s hrozenjom a tomdzi so tak s nim hacz na pomnichi czas, haj, trach je chyz nanowu smjerez woczalacz.

Najhoršche pschi jeho sadzercenju je dospolna njewera; sa-bywoschi na njeho njecha so pod Božu wolu podacz. Saak chyziche po swojej hlubojczij pscheczimo Bozej woli staršchemu hynje wohebite dobroty wopotajacz; hduz pak be Boh hinat rosbudzil, je so hnydom pod Božu wolu podal, haj, won je se skutkom Zakuba sa prenneho hyna pschihowal: Cstaw pak so njeprajcha, hacz je Boh hinat rosbudzil, won meri so jenoz na Zakubowu lepnoscz a sabera so se sezhwotami, kotrejz wona sa njeho swjedze, a tele sezhwotki dze won s tym knjezicz, so by bratra skonzowal; tak by so s dobom tez na maczeri wjezicz. Taj sezhuje won Kainowe stopy, kotrejz bychu jeho bjes Rebeckynneje uidroicze a Saatowje posluschnosczje saweczeje k hamemu konzej domjedte, jako nehdy jabjerja Kaina.

Rebecky bechu Cstawowe, jeje staršchego hynowe hlowa powjedzene; a rosbudžena, kajlaz stajnje besche, pbdla wona poshola k stadlam a da Zakuba, swojeho mlodichého hyna, sawolacz a

dżesche k njemu: Hlej, hlej, twój bratr Esaw tebi hroty, a so by so na tebi wjeczil, chze tebe jabicz.

Tcho dla pokuchaj nęć, mój hyno, na mój hłoh: Stań a czełń k mojemu bratrej Labanej do Harana a wośtań k hwilu pola njeho, hacz so wobroczi hńew twojeho bratra, a hacz pichestanje jeho jurowojcz pscheczimo tebi. Sduż tu wjazy njebudzeich, chzu jcho hižo jurowoacz, so wón jabuże, sctho by jemu czinił. Sduż je so potom wjcho k dobremu kónzej nakhililo, chzu ja pósklacz a tebe woźbal prjecz wjac. Czeho dla dyrbjatoj wóji mi wobaj diwaj na jedyn dzeń wurubjenaj bycz, ty jeli by Esaw jawećje hwoje žalostne hroženje wudołomał a tebe skónzował, a w ó n, dofelz by so potom wjch pscheczelsimo pscheczimo temu pscheczimo, kotryz je bratra sarajł, a by tal jcho wjeczilo?

A Rebecka i tajlmi hłowami hyna na puć nucziwłchi dóndze hnydom k hwojemu mandželstemu; jemu pał jawećje njechajche přeni a prawdžity samyhl pućowanja wupowjedaž, teho dla dyrbjesche Salubowe pućowanje do dalofeho kraja druhi samyhl dostacz; duż poročza i Ziaatom. Włubra pał, kajtaž itajnje bėche njewupowjeda jemu, scthož bėche žama hėbi sradžito, ale na dołhim puću chzeje w Ziaatowej duřki hwoje myhle wubudžic: Wł ho stajche w mojim žiwjenju Hethowych dżowkow dla, kajfejuz je hėbi Esaw ja mandželstwu wjal. Sa wjchón czaž hmoj jenož stajknojcz a sradobu i nimaj mēto, a nēkole je i nimaj dzeń a hōrje. Hlej, Zabat je nēkole 77 lēt star. Duż je czaž, so by ho woženil. Wōimje-li hėbi pał Zabat žonu i Hethjstich dżowkow, kotrež hu jako dżowki i tchole kraja, pohanjke a kłamate: k cżemu je mi potom žiwjenje?

(Potraczowanje.)

Sctho hyn psched 30 lētami w franzowskej wójnje nashonil.

Episkal August Wiczas, tublet w Żornořtyach.

(Potraczowanje.)

Hacz do 4. dezembra pschėbhymachmy we wjchelach wjach wohehje w Livry a Montfermeil. Žiwjenje bėche jara napinaje a itaschne. Rōdny tcezi dzeń dyrbjachmy na pólnu stražu, a bėchmy stajnje wjeleli, hduž ho i cziłmi stawami wrōczichmy. Pola wjch Montfermeil bėchu pólna straže strachniwe, hacz hōže druhdže. W bliskofeji bėche kručje woótwjerdžena hora Mont Avron. Na tutu horu bėchu Franzowsojo wjele kanonow hwojyli, i kotryniž naž jara wobczėžowachu. Žena pólna straža bėche tu wohehje itaschna, to bėche we wjch Waguy. W jenej połowzy wjch bėchmy my, w druhej Franzowsojo. Jenož žekėniwle nahyry naž dželichu. Tu tež ras Franzowsojo nashu přeniju kompagniju se wjch wuhnachu. Tola w nozy ho nashu saho do wjch dohychu.

Tchdy pschidžech tež na pólnu stražu do Mac Mahonoweho hrodu. Prōd stejese na horje mjes wjchomaj Waguy a Montfermeil. S tchdi tuteho hrodu mējachmy rjany wuhlad na psched nami ležaju krajiny. Wōžachmy widžecž, kał so nashu towarchojo i njepšcheczelow bėdžachu a my jim tola na pomoz njekmėdžachmy a njemōžachmy. Tutón dzeń bėche mjenujzy hylna bitwa pola Williers a Champigny. Žyly dzeń kanony hjes pschestacza rujachu. Franzowsojo bėchu jadwėlowazy wupad pschihotowali. Tež k nam druhdy fule pschileczachu.

4. dezembra pschidžech do wjch Noisy do hospody; to bėche halle w nozy 1/2 hodžin, dofelz bėch žyly dzeń na straži. Syma bėche tchdy žalōžna. Duzy po puću hmy hėbi itoro wjchli hwohabili. Sduž do wjch pschidžechmy, njenamalachmy tudy žaneje czupłeje itwy, czehož bėchmy ho nadželi. Prajachu nam: Starajeje ho, hōže budžecze ho lehnyc nutz. Duż tu itejachmy kaž hycoty, wopušchczeni w zusej wjch a w cżmowej nozy. Nashed wjchł a wodžec bėche ho hšubil. Hospodu nam žanu wobitaracz njemōžejche. Sapoczachmy hšetro mōrfotacz, kaž israelske džeczi — ale i pschiczinu. Wšchemrēczi a hlōdni njemōžachmy tudy na drōhy stejewostacz; sapoczachmy hėbi hospodu pytacž, ale wšchitke hēže bėchu hižo pschepjetinjene. Njepušchczichu naž nihdže nuts. Sduž nēhōže durje wotewrichmy, teptachmy wšchudžom na wojakow. Džechmy i hēžki do hēžki. Sčōnczije namalachmy tola komorku nēhōže po jenyj sthōdže. Komorta bėche přōsdna. Woknowe jaskleizy bėchu wšchitke rostihelane. Tež šchpundowanja tu njebė. Dyrbjachmy ho na hame žyhele lehnyc. Syma naž šatracznje tojesche. Hacz runje bėchmy ho do jeneje hromady šchjchczeli, kaž mlode huřy,

njeje nam tola spanje do woczom pschischto. Nawe bėchmy žyly šprostnjeni.

Nawe bėchmy hėbi drjewa napytali a woheł sadželali. Tola njepšcheczel spōdna, so ho kury, a počza hnydom i kanonami do naž tšelecz, so hėbi wjazy njewėrichmy i hēže wušupicž. Žedny i mojih towarchojow chzysche ras wotšupicž — ale bėdy a na hmyrecž wuštrōženy pschibėža nuts. Žyly blisko pschi nim w šahrodže bėche ho tajki wulki zolowowy klobut do jemje šarył, ale k jeho šōžu njewōstleczja. Dostachmy tež hnydom poručejnoicž, wšchitke wōhnje hwohachcz, so ho njeby wjazy kury a njepšcheczel hėbi nupšil, so hmy saho se wjch wuczahnyli. Njemōžachmy hėbi sa žyly dzeń niczo waričž a bydlicz dyrbjachmy w pinzach. Twarjenja bėchu kaž džertate hornyzy. Njepšcheczeli fule, kiž naž tal jara cżwolowachu, pschidžechu i forta de Nogent a i horu Avron. Bėchmy hėbi teho dla nēfotki w pinzy nēfajke hšachle stajili, roky bėchmy i pincznym wotnjeshkom na hažu wutyfnyli. Wjeczor pschidžech na pólnu stražu a tu mējachmy hšchcže hujbjesche wobydenje. Dyrbjachmy w malej pinzy žyly nōž hēdžecž. Tam njebėche žana dēsta a žana karwa. Dyrbjachmy na semi hēdžecž; pinczny sthōd bėche na pol šahypamy, a teho dla dyrbjachmy mohł rjez po brjusch won a nuts kašecž. Haffe 6. dezembra rano wofoto 6 hodžin pschicžechu Württembergyzy, so bychu naž wotmėnili. Wjch czejhjchmy wē ho i wulkej radočėžu do nashich starych hospodow we wjch Livry, hēžecž bėchmy šnacz i kaž doma. Tola wšchitzy ho njewrōczichmy, nēkotrych muži bėchmy hšubili. Nimala žyly mēhaz dezember hmy ho po jenzajim wachšuju žiwili. Dzeń wote dnja dyrbjachmy na pólnych stražach štražowacz. Ššym hižo wopušal, kajke bėche to czežke žiwjenje. Spoinjenja hōdny šda ho mi dzeń 21. dezembra. Tchdy bėche wjele hylniwe tšelenje i kanonami hšchcžecž, hacz hewak wšchėdne. Franzowsojo pschihotowachu hylny wupad na wjch le Bourget pscheczimo pruskej gardže, kiž njebaloko wot naž na prawej štronje stejese. Tež wofoto naž Franzowsojo hylnje tšelachu, so ho šemja a twarjenja tšchachju. Nashed bataillon bėche tchdy runje na pólnu straži. Dostach pschikajny, w jenej tšėzi w tšczim posthōdže štražowacz. Wōžach wot tam derje njepšcheczelsku artileriju wotbėdžowacz, kiž nēhōže pol hodžiny wot naž na horzy mjes fortomaj Noisy a Noisy stejese. S hšwilemi tu žyly batterije tšelachu; poradži ho jim tež pruski i jeneje wjch wuczjchczecž. Tola tuczi hu pođžijcho Franzowsoj saho wuhnali, hduž tež je žakohuje wulkimi woporami. Pođžijcho widžach powostantki tuteje rjaneje wjch. Wšchitke twarjenja bėchu potšelane a špalene.

Wot 22. hacz do 24. dezembra dyrbjachmy poipochi wot ranja hacz do wjeczora pod hōtym njechom i brōnju šlacž. Wšchi trutej hmyje njekmėdžachmy hėbi žadny woheł sadželacz, so naž njepšcheczel pynyl njeby. Tchdy bėche 9 gradow hmy. Kšlėb a potcz, kiž hėbi rano hōbu wjachmy, bėche šnjercžy kaž lōcz. Wšches nēfajteho pscheradnita bėche ho nam wopaczna powjescž dojtata, jo chžebža Franzowsojo pscheczimo nam wupad cżinic. Alle pschischli tola njeřhu a my hmy wōdarmo hmy mēli. Žyly hodowmėczku dyrbjachmy ja nashu czežku artileriju hrodžijchcža twaričž. Šižo tcezi dzeń hodow šapoczja ho tež i nashcže štrony wobiheljenje Parisa i žyly wulkimi kanonami. Tute kanony bėchu ho halle runje ja tele dželo i wōtznego kraja pschijweli. Njch nadawł bėche, najprjedy njepšchczela i horu Avron wuhnacž, kiž najblize k nam ležese. A woprawdže — dołho to njetrajesche, hižo pschipołdnju kanony na horje Avron woczichnychu. Kaž pođžijcho widžachmy, bėche nashu artilerija tajke nahke šapuczenje nacžinila, so bėchu Franzowsojo wostajiwichi wšchitto stejewostacz. To hmy nēkotre dny pođžijcho hmy se hwojimaj woczomaj widžal. Widžach na pschillad grat k twarjenju hrodžijchcžow, kaž motyli, filopy, kopaczje wšchelachy družinom, telko, so mōžachmy žyly wjch i nimi pokłajcz. Tež hromadu kanonow namalachmy, teho runja wjele muntizije.

Sduž bėchmy fort Avron dobyli, dyrbjachmy najprjōdny hrodžijchcža pschetwaričž. Scthož bėche njepšcheczel přjedy pscheczimo nam kōžil, dyrbjachmy nēć saho pscheczimo njemu šložicž. Tola tute džeto bėche ja naž jara štrachne, dofelz i blizko ležazych šortow do naž jara i granatami tšelachu. Šusto dyrbjachmy ho teho dla do pschecrowa cžihmycž. Žadny wofomil njebėchmy hwojeho žiwjenja wēčzi. W fortu Avron namalachmy hšchcže žyly hromady granatow. Bėchu nimala 18 zolow dołhe a 7 zolow tołke. Ženje njepopomnu hylny hrimot wulkich kanonow. Šjedy bėche jenož njepšcheczel se hwojimaj kanonami tajku wulku haru

hnał. Ale nêtko tjeleſche ſo ſ wobeju ſtronow hjes pſheſtaſca ſ wodnjo a w nozj. A to trajeſche ſchtyri njedzele dołho. Bêchmy to tak pſchuwkli, kaſ na pſch. mlynl klepot ſwojeho mlyna.

(Botraſzowanje.)

Wiſchelate ſ bliſka a ſ daloka.

— Hač runje ſo ſ czornych mrôczalkow wot ranja deſhečził džeſhe, ſo tola bohata ličba herbſkich duchownych na hłownu konferenſu herbſkich duchownych ſ bratrowskemu roſrêczowanju wo naleženjoſach naičich herbſkich woſadow w Budyſchynie ſeſidže. Pſchedhnda, knjes ſaraſ ryczeſ ſakub, ſ nutrnej modlitwu ſhromadžiſnu ſaſiſkeho herbſkeho duchownſtwa wotewri a ju pičes 3 ho- dſiny ſe ſnatej wuſtojnoſeču wjedžeſhe. Najpriedy mejeſche ſo wo tym rêczêč, hdže imêja ſo ſ lêtú naſche zyrkwiniſte ſwjedženje. Sa ſwjedžen ſwontowneho miſionſtwa wuſwoli ſo Wôſtuczanſka woſada, a knjes ſaraſ ſakub pſchwiſa ſwjedžen ſa ſwoju woſadu w tej nadžiſi, ſo teſ do dalokeho Wôſtina rjana ličba ſwjedžeſ- ſkich hoſeč teſ ſ Budyſkich ſtron pſchijêdže. W Minakale ſo — da-ſi Wôh — bibliſki ſwjedžen wotdzerſi. Hač runje wſchał ſo dwê lêče ſa ſobu žadnu ſwjedžen ſnatskowneho miſionſtwa ſwječził njeje, ſo myſl wupraji, hač njeby ſnato pſchewjele bylo, iſi ſwjedženje wob lêtú ſwječził. Duſ hičheče njeveſte woſtanje, hač ſo taſi ſwjedžen ſ lêtú abo na drube lêtú ſwječził. Knjes pſchedhnda na to ſpominaſche, ſo ſo pſchichodne jutry dwôjna 6. rjadowna pičſi Budyſkim ſeminarje ſarjaduje a teho dla ſo hičheče juntrôč telko mlobženow kaſ hewał pſchuwſnje. Duſ je herbſkim mlobženam dobra ſkladnoſeč poſličeſena, do ſeminara ſaſtupieč, a pičes to ſa naſch lud dobra nadžiſa, ſo mamy ſa 6 lêt rjanu ličbu herbſkich wučeſerjow do naſchich ſchulow. Duſ knjeſa duchowni ſtarſchich, koſiſz maja wobdarjenych ſynow, ſ nowa na tule ſkladnoſeč ledžblimych iečinja, kaſ teſ tudy ſ nowa herbſkim ſtarſchim na wutrobu poſožim, ſo njebychu jutry ſtomdžił, ſwójich ſynow na Budyſki ſeminar dač. Tale ſkladnoſeč je dobra a hnydom ſaſo njeſchidže. Eſerbſzy ſtarſchi ho hoječ njeſtrjeboja, kaſ priedy. Ale roſhjudžieč dyrbja ſo bôru, dokeł ſo ſamolwjenje hnydom po hodžoch ſtanye. Hdž wſchał ſo w ſaſtej Luſiſzy tu ſhwilu ſda, ſo žana nuſa na herbſkich wučeſerjach njeje, dokeł je w poſlednim čaſu 11 pruiſkich wučeſerjow do ſaſteje pſchichſo, dyrbjeſhe ſo tola prajieč, ſo to žane dobre wobſtejnoſeče njeſhu; pſchetož hdž je wê ho teſ derje, ſo kôzda ſchula tudy herbſzy wuče- zeho wučeſerja doſtanje, tola Eſerbowſtvo w Pruiſkej pičſi tym čêpi, hdž herbſzy wučeſerjo prječ čaſnu. Budyſki ſeminar čze a može naſchu krajnu ſ wučeſerjami ſaſtaracž. Duſ pał dyrbiny ſo teſ ja to ſtaracž, ſo ſo pola naſ doleč herbſkich wučeſerjow wuwuči, koſiſz teſ pola naſ woſtanu. A temu pſchidže, ſo drje pſchêčbenjenje pruiſkich wučeſerjow do ſaſteje pičſtanje, dokeł ſaſiſta wſchnoſeč dale tym, kiž ſu w Pruiſkej hižo w ſaſtojuſtwe byli a čzedza nêtko do ſaſteje pičſineč, te lêtá wjaſu njeſchidže a žanyh ſtarobnych pſchichow ſa nich wjaſu njeſtačſi. W dalſchim roſmolwjenju ſpominaſche ſo na žohnowane herbſke Wože ſlužby w Draždžanach. Wodžer naſchich herbſkich Wožich ſlužbow, knjes ſaraſ ſakub, je w ſwojim čaſu male papjerſi čſiſhečêč dal, hdžeč bêchu lêtuſche kemſchenja ſewjane, ſo možeſhe hebi kôzdu papjerku do ſwojich iprewaſkich poſozič. Tele papjerki ſu roſ- dawane. Knjes ſaraſ ſakub pſchêčelnje jich woczičêč wobſtara a potom ſo wone we woſadach wot knjeſow duchownych tym do rukow dadža, koſiſz do Draždžan a Draždžanſteje wotolnoſeče čaſnu, kaſ teſ wojaſam, koſiſz maja w Draždžanach ſ wojaſam ſtupieč. Eſerbſke kemſchenje w Draždžanach pał ho kôzdu njedželu priedy we wſchitkich herbſkich Wožich domach ſ kletki woſjewi, ſo bychu naſchi woſadmi ſwojim ſnatom w Draždžanach a wokolnoſečſi w prawym čaſu pičakê môhli, ſo bychu kemſchenje w lubej maczeſnej rêčſi w ſchidžnej zyrkwi w Draždžanach wopytali a teſ ſkladnoſeč wužiłi, ſ Wožemu hliđu hieč. Konferenſa herbſkich duchownych knjeſej prof. Knocze ſbožopſhejazy telegram pôhla na jeho 80 lêtym narodnym dnju jako wulkemu ſtarožitnoſečerjeje ſaſteje a woſheje naičjeje Luſiſzy a pſchêčeleje naſcheho herbſkeho jubileje. Wulle ſu jeho ſaſlužby wo naſchu herbſtu hudybu, kaſ je won teſ džečal w ſtarožitnoſečach naſcheje ſaſteje a naſcheje Luſiſzy. Duſ teſ ſo jemu ſe ſredžim herbſkich duchownych

ſbožopſhejazy telegram pôhla. E radoſeču ſtyſchachmy, ſo je knjes ſaraſ Matek-Wartſki ſaſo wudacže noneho herbſkeho bibliſkeho pučnikta pſchêčelnje na ſo wſač. Wjeſche roſmolwjenje mejeſche ſo wo nowym wudawku naſcheje herbſkeje biblije. Knjeſa duchowni ſu ſtary ſakoſ po kniſchach po teſeče pruhowaneje biblije pſche- hładali a ſo to w bliſſchim čaſu ſ nowym ſakonjom ſtanye. Knjes ſaraſ ſakub je džiwojo na nomy wudawt biblije rjany najtawt ſ napſimom: „Biblija njes herbſkim ludom“ do ewangelſto- lutherſkich zyrkwinych nowinow ſpiſač, kotryž lubym Eſerbam w bliſſchich čziſlach podamy. Knjes pſchedhnda wodžeſche naſche wuradženja ſ duchapolnej raſnoſeču, ſo ani njeſtynachmy, ſo bêchmy pičes 3 hodžiny w bratrowskim roſrêczowanju pſchêbyli. Zemu, naſchemu njeſprôžniwemu wodžerjeje ſluſcha teho dla teſ hnyty džač. Knjes meſtopſchedhnda ſaraſ Wôſat-Budečjanſti ſkônczi konferenſu ſ nutrnej modlitwu ſo Bohu džačſjo ſa rjane hodžiny bratrowskeho hromadžebyčja a žohnowaneho roſrêczowanja ſ ſbožu naſchich lubych herbſkich woſadow.

— Sapôſdžene. E pſchêchładanjom nadrobnu roſpravu wo žohnowanym ſtufowanju herbſkeho homiletſkeho ſeminara pod wuſtojnym wodženjom knjeſa ſaraſa Wôſata-ſrodžičečjanſkeho dženja haſle podamy w tej wêtoſečſi, ſo budže lubym čitarjam ſajimawe, ſtyſhečêč wo prôžowanju naſchich herbſkich ſtudentow, koſiſz čzedza junu jako duchowpaſtaryjo w naſchich Eſerbach ſtufowacž: Eſerbſti homiletſki ſeminar w ſrodžičeču wotmêwaſche ſo lêtá wot 26. awguſta hač do 22. ſepembra pod wodženjom knjeſa ſaraſa Wôſata. Na nim woddželiču ſo ſchtyrjo ſtudenčſi: Paweł Wičêčſi ſ ſchichêč, ſhorla Nêbačſi ſ Budyſchina, San ſchidžan ſ ſodžija a Jan Kapleč ſ Budyſchina. Džêčachmy wčhednje dopoldnja w herbſkej rêczniſzy, hdžeč hebi woſheje pſchê- ložki, pſchidawnič, uameſniki a ličbuſki wobbładachmy. So bychmy ſo teſ w pſcheloženju wuwučeſowali, nêmſtu wêrowanſtu rêč a nêlotre wuradžowanja ſaſteje krajneje ignody wo ewangelſtim hibanju w Awitriſkej pičomnje do herbſkečiny pſcheložachmy. Poſledni pſcheložê ſo w „ſečazyj kopjenu“, wot Guſtav-Adolſkeho towaſtwa w Budyſchynie wudatym, woczičêčſi. Potom 1. liſt na Korinthſkich ſ greſheje do herbſkeje rêče pſcheložuju wukładowachmy a ewangelſki herbſti pſcheložê ſ katoſkim pičirunachmy a 2. liſt na Korinthſkich po herbſkim pſcheložku pſchêčitachmy a roſpominačmy. Teſ ſaſtu krajnu agendu ſemachmy a wo jeje jehotliwych džečach rêčachmy. Popoldnju wotmêwaſche ſo roſwucžowanje w katecheſach, kotryž knjes ſaraſ ſ nami dzerjeſhe. — Wičſityj jenu njedželu po drubej wottačnu Bohu ſlubu dzeržachmy, ſjo prêdowachmy a dwejo teſ jednory pohrebe wotmêchmoj. Wuſtojnu katecheſu wo pjatej ſaſni ſtyſchachmy pola knjeſa wučeſerja Lódneho w Raſojdach. Eſwoje ſamſne mozy w katechiſmowym roſwucžowanju pičes to ſpytachmy, ſo kôzdu katecheſu wo jentym ſ prêmich ſchpruchow katechiſma w tudomnej ludowej ſchuli dzeržachmy. — Rano a wječor ſo ſe herbſkich knihow čitačhe, a teſ wčhedna ſabawa bêche herbſka. — Wutrobnj džač ſluſcha ſa to wſchitko wyſoko- ečeſečenemu wodžerjeje ſeminara a jeho hojpodliwemu domej. Wječ teſ dalſche ſtufowanje herbſkeho ſeminara žohnowane woſtanje!

Križan.

Nêdſto ſ roſpominanju.

W nuſy nječam ſtoržieč, ja tudy nječam žanu čaſnu krônu noſheč, hdžeč môj Knjes černjoſtu krônu noſheſhe.

* * *

Hdž parla teſ juntrôč do kôta padnje, wona tola parla woſtanje, taſ teſ duſcha, kotryž je ſchryſtuſowa frej wuczičêčſi a poſhwječſi.

* * *

ſečlerjo maja poſnu hubu, ale prôſdnu ruku.

* * *

ſhêzor Titus praji: „ſa hym džen ſhubit,“ jako na jentym dnju hičheče ničo dobrego činił njebeſhe.

Daliſhe dobrowolne dary ſa wbohe armenſke ſchoty:

M. N. ſ Roſačanſteje woſady pičes 1. ſar. Wičjaſa . . . 3 hr.

W mjenje wbohich ſchotow praji wutrobnj džač

Wôlcž, redaktor.